

Rapport deputaten advies en bijstand classes

Generale Synode van de Gereformeerde Kerken Meppel 2017

Het auteursrecht van deze tekst berust hetzij bij de auteur, hetzij bij de Gereformeerde Kerken in Nederland. Voor alle zaken het auteursrecht betreffend kan contact opgenomen worden met het deputaatschap administratieve ondersteuning via: dao@gkv.nl.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in wat voor vorm of op wat voor manier dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende, behoudens de uitzonderingen bij de wet gesteld.

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1 Instelling deputaten ABC	3
2 Samenstelling deputaatschap	4
3 Waar zijn we actief geweest?	7
4 Afronding	8

In de nadagen van de GS Ede overzag de synode de gevolgen van de invoering van een nieuwe kerkorde. Weg al die oude PS-en die ons nog herinnerden aan de dagen van de Republiek. Geen Groningen en geen Friesland meer, zelfs Holland moest het loodje leggen. Het zij zo. Maar met die PS-en bleken ook haar deputaten ad art.49 van de oude kerkorde van het kerkelijk toneel te zijn verdwenen. Terwijl juist deze deputaten o.a. bij aan- en aftreden van predikanten een cruciale rol speelden. Zij traden daarbij op als de ogen of het geweten van het kerkverband.

Gelukkig is op tijd ingegrepen. Op de valreep besloot de GS Ede een tijdelijk deputaatschap voor advies en bijstand van de classes in te stellen: deputaten ABC.

Tijdelijk, want deze vorm van onderlinge hulp en toezicht in de kerken krijgt D.V. straks een plaats in een nieuwe generale regeling voor predikantszaken: GRP (KO B 8).

1 Instelling deputaten ABC

De instelling van deputaten ABC is terug te vinden in de Acta van Ede, artikel 15.

Op 16 januari 2015 besloot de GS het volgende (behandeling voorstellen deputaten kerkorde):

1. -
2. *een tijdelijk deputaatschap voor advies en bijstand aan classes in te stellen;*
3. *de 'instructie deputaten voor advies en bijstand aan classes' vast te stellen;*
4. *te benoemen tot voorzitter van dit deputaatschap ds. A. de Snoo te Leiden.*
5. *met het oog op artikel 2, lid 1 van de instructie de particuliere synodes per omgaande van dit besluit op de hoogte te brengen.*

Instructie deputaten voor advies en bijstand aan classes:

Artikel 1 Doelstelling

Het deputaatschap heeft als taak:

1. Op verzoek van een classis advies te geven en/of bijstand te verlenen aan de classes in die gevallen waarin de kerkorde aan de classis in predikantszaken de besluitvormende bevoegdheid dan wel de bevoegdheid tot goedkeuring van een besluit van een kerkenraad verleent.
2. Op verzoek van een classis advies te geven en bijstand te verlenen bij bijzondere moeilijkheden tussen kerken binnen die classis en/of tussen een kerk/kerken en de classis.
3. Goedkeuring te verlenen in het kader van het kerkelijk onderzoek voor de beroepbaarstelling (BSO) en voor de toelating tot het ambt van dienaar van het Woord (TLO), als bedoeld in artikel B11.1 en B11.2 van de kerkorde.

Artikel 2 Samenstelling

1. Het deputaatschap bestaat uit ten minste achttien leden, waarvoor in eerste instantie door de generale synode worden aangewezen zij die de functie van deputaat artikel 49 KO1978 vervullen op het moment dat de (herziene) kerkorde in werking treedt. De particuliere synodes (oude stijl) dragen er zorg voor dat op het moment van inwerkingtreding van de kerkorde ten minste twee van haar deputaten voor deze taak zijn aangewezen.
2. De generale synode benoemt een voorzitter voor het deputaatschap.
3. In geval van een tussentijdse vacature is het deputaatschap bevoegd, zo nodig, om op voorstel van zijn voorzitter een nieuwe deputaat aan te wijzen.

Artikel 3 Werkwijze

1. De voorzitter regelt de toedeling van de deputaten aan de classes en maakt deze toedeling aan de classes bekend.
2. Deputaten kunnen niet optreden in de classis waarbinnen zij woonachtig zijn.
3. Wanneer het advies en de bijstand van deputaten door een classis noodzakelijk wordt geacht of verplicht wordt voorgeschreven dan wordt namens de classis rechtstreeks met de toegedeelde deputaten contact opgenomen.
4. Deputaten leggen desgewenst hun advies of instemming ten behoeve van de classis schriftelijk vast.

Artikel 4 Kosten

De aan de werkzaamheden van deputaten verbonden reis-en administratieve kosten worden door hen in rekening gebracht bij de classis waarvoor de werkzaamheden worden verricht.

Artikel 5 Onvoorziene situaties

In onvoorziene situaties beslist het deputaatschap op voorstel van zijn voorzitter.

2 Samenstelling deputaatschap

De GS heeft in een brief aan alle toen nog bestaande PS-en gevraagd uit het midden van de toen nog fungerende deputaten ad art.49 KO twee broeders aan te wijzen voor het nieuwe deputaatschap. Sommige PS-en hebben dat gedaan, een enkele PS wees ook secundi aan. Maar er zijn ook PS-en die in het geheel niet hebben gereageerd. Navraag leverde nog een enkele naam op, maar verder heeft de voorzitter van het deputaatschap zelf de lijst gecompleteerd door van een PS gewoon alle t/m de oude KO fungerende deputaten als deputaten ABC aan te merken.

Sommige broeders wisten niet eens dat zij (al jaren) deputaat ad art.49 waren... Het pleit voor hen dat zij, met vrijwel alle anderen op de lijst, van harte hebben meegewerkt aan de uitvoering van de aan deputaten ABC opgedragen taak.

Eén uit ons midden was al spoedig fysiek niet meer in staat dit werk op zich te nemen: ds. Bart van Veen bleek medio 2015 ernstig ziek en is een jaar later door onze Heer van al zijn taken hier ontheven. Wij gedenken dankbaar de wijze waarop hij zich diverse keren als deputaat ad art.49 van de PS Holland-Noord vol passie heeft ingezet voor Christus' kerk.

In het hieronder volgende overzicht ziet u de classes in volgorde (blokjes) van de oude PS-en; de koppels daarachter bevatten de namen van al dan niet door de betreffende PS voorgedragen broeders.

Aanvankelijk werd geprobeerd koppels in hun oude PS te laten optreden. In de praktijk bleek dat lang niet altijd haalbaar. Deputaten zijn dan ook meermalen ver buiten hun eigen regio actief geweest. In een enkel geval (bijv. als een uitnodiging heel laat binnenkwam of één van ons op het laatste moment toch verhinderd was) zijn we zo vrij geweest een emeritus te vragen eenmalig als ABC-deputaat op te treden. Zo kon het werk doorgaan.

classes***koppels deputaten ABC***

Appingedam
Groningen
Grootegast
Warffum

ds. W.L. de Graaff te Groningen
dr. A. Bas te Kornhorn
secundi: ds. L.G. van der Heide te Boerakker
ds. A.G. Bruijn te Uithuizen

Buitenpost
Drachten

ds. T.P. Nap te Drachten
ds. R. Prins te Buitenpost

Leeuwarden	secundi: ds. M.E. Buitenhuis te Burgum ds. P. Groen te Heerenveen
Assen Hoogeveen Stadskanaal	ds. J. Plug te Roden ds. A.J. van Zuijlekom te Stadskanaal
Enschede Hardenberg Kampen Ommen Zwolle	ds. A.J. Mol te Enschede ds. J. van Tuil te Mariënberg
Arnhem Harderwijk Hatter	ds. L.W. de Graaff te Heerde dr. H.R. van de Kamp te Apeldoorn
Amersfoort Hilversum Utrecht	ds. M.K. Drost te Bunschoten ds. A. Kruizinga te Amersfoort
Alkmaar/Haarlem Amsterdam/Leiden Midden-Holland	ds. A. Koster te Gouda ds. A.S. van der Lugt te Delft secundus: ds. B. van Veen te IJmuiden
Dordrecht/Gorinchem Hoogvliet Rotterdam	ds. R.J. Blok te Vlaardingen ds. J.W. Boerma te Rotterdam secundi: ds. J.J. Meijer te Hardinxveld-Giessendam ds. J. Ophoff te Zwijndrecht ds. J.B. de Rijke te Krimpen a.d. IJssel ds. B. van Zuijlekom te Rotterdam
Axel Middelburg Noord-Brabant-Limburg	ds. B. Schaaij te Vrouwenpolder ds. R.J. Stolper te Zaamslag

Op 9 september 2015 hebben we aan alle classes een brief gestuurd waarin we ons als deputaten hebben gepresenteerd. Deze brief diende ook om de synodebesluiten nog nader te verhelderen: in welke gevallen is een classis *verplicht* deputaten in te schakelen en wanneer *kan* zij deputaten om advies vragen. De brief ging vergezeld van de lijst met namen (zie hierboven)

*De Generale Synode te Ede 2014-2015 heeft besloten een tijdelijk 'deputaatschap voor advies en bijstand aan classes' (deputaten ABC) in te stellen.
Het is de bedoeling dat er in 2017 een 'Generale regeling voor predikantszaken' komt.
Tot die tijd doen deputaten ABC het werk van de vroegere 'deputaten ad art.49 KO'.*

De synode heeft ons het volgende opgedragen:

- 1. Op verzoek van een classis advies te geven en/of bijstand te verlenen aan classes in die gevallen waarin de kerkorde aan de classis in predikantszaken de besluitvormende bevoegdheid dan wel de bevoegdheid tot goedkeuring van een besluit van een kerkenraad verleent.*
- 2. Op verzoek van een classis advies te geven en bijstand te verlenen bij bijzondere moeilijkheden tussen kerken binnen die classis en/of tussen een kerk/kerken en de classis.*

3. *Goedkeuring te verlenen in het kader van het kerkelijk onderzoek voor de beroepbaarstelling (BSO) en voor de toelating voor het ambt van dienaar van het Woord (TLO), als bedoeld in artikel B11.1 en B11.2 van de kerkorde.*

Om misverstanden te voorkomen een kleine toelichting.

Bij lid 1 zou u namelijk kunnen denken, dat het de classes vrij staat al of niet van de diensten van deputaten ABC gebruik te maken. Maar krachtens het 'overgangsrecht' bent u in alle situaties waarbij inschakeling van deputaten ad art.49 KO verplicht was, nú verplicht de landelijke deputaten ABC in te schakelen. Het gaat om alle zaken betreffende de artikelen B11.3, B14.3, B15.4, B17.2, B19, B20.4, B21.4 en B22.5 van de nieuwe kerkorde.

In lid 2 gaat het om zaken waarin de classis zelf vaststelt of ze behoefte heeft aan advies van deputaten ABC (de vroegere 'zwarigheden').

Nog iets.

Wat te doen wanneer een classis en de adviserende deputaten ABC het niet eens worden?

Het gaat om een landelijk deputaatschap.

Er is geen ruggenspraak met of beroep op een PS mogelijk.

Doet zich zo'n situatie in 2015 of het eerste halfjaar van 2016 voor, dan zal ons hele deputaatschap zich over deze zaak buigen. Daarna komt de GS Meppel al in zicht en kunnen we de zaak daar voorleggen.

Wie zijn de deputaten ABC op wie u een beroep moet of kunt doen?

U vindt hun namen op blz. 2 van dit schrijven.

In deze overgangsperiode waarvoor deputaten nog door de oude PS-en zijn aangewezen, sluit de toedeling van deputaten aan classes daarbij aan.

Een deputaat mag niet in z'n eigen classis optreden. In die gevallen of wanneer er onvoldoende deputaten beschikbaar zijn, worden de classes verzocht contact op te nemen met een deputaat 'uit de buurt'.

Komt u er niet uit, neemt u dan contact op met ondergetekende, door de GS benoemd als voorzitter van dit deputaatschap.

U groetend in Christus,

ds. A. de Snoo te Leiden

De meeste classes wisten ons – indien – nodig – te vinden.

Meestal werd rechtstreeks contact gezocht met 'naburige' ABC-deputaten, soms werd een beroep gedaan op de samenroeper. In een enkel geval was er twijfel of ABC wel nodig was. Na overleg kwamen we daar dan wel uit.

Soms lazen we achteraf in een verslag van een kerkelijke vergadering iets wat de vraag opriep: hadden wij daar niet bij moeten zijn? We hebben ons niet als politie opgesteld en alsnog navraag gedaan.

Het laat wel zien dat het gewenst is dat de classes erbij gebaat zijn, wanneer in de nieuwe regeling telkens wanneer ergens ABC-ers bij moeten zijn dit ook expliciet wordt vermeld.

Uw deputaten hebben een groot aantal gesprekken met kandidaten bijgewoond. We hebben mogen constateren dat de kerken serieus werk maken van de toetsing van wie zij tot haar kansels toelaten. Mooi en waardevol om mee te maken: het is goed wanneer de kerken hierop ook vanuit het bredere kerkverband blijven toezien.

Ook bij emeritering en ontheffing waren we present. Bij emeritering waren we in de gelegenheid afspraken en regelingen te beoordelen (ere wie ere toekomt: honor(arium)). Bij ontheffing was het goed mee te wikken en te wegen. Soms lastig. Maar juist dan zijn vreemde ogen (van buiten de classis) niet verkeerd.

Helaas waren er ook losmakingen. Dat vereiste hier en daar zelfs meerdere zittingen van een classis. Verdrietig om bij te zijn. Maar hulde aan classes die niet over één nacht ijs gingen.

Om u zo volledig mogelijk te informeren over het verrichte werk volgt hier een overzicht (vanaf de invoering van de nieuwe KO). De data zijn die van de betreffende classis óf van het rapport van deputaten die erbij zijn geweest. Voor alle volledigheid nog de afkortingen: BSO = beroepbaarstellend onderzoek en TLO = toelatend onderzoek.

6 augustus 2015	A.A.M. Wilschut	TLO
20 augustus 2015	J.H. Riemer	TLO
september 2015	A.M. Leeftink	TLO
3 september 2015	W.J.M. Vreugdenhil	ontheffing
10 september 2015	J.R. Cramer	TLO
18 september 2015	C. Hamstra	BSO
29 oktober 2015	C. van Zwol	BSO
5 november 2015	L.J. Blijdorp	TLO
26 november 2015	C. v.d. Berg	TLO
3 december 2015	R.Th. Pos	emeritaat
8 december 2015	J.H. Kuiper	ontheffing
10 december 2015	B. van Egmond	TLO
6 januari 2016	C.A. Smit	BSO
6 januari 2016	E.J. Hempenius	verlenging beroepbaarstelling
12 februari 2016	C. van Zwol	TLO
3 maart 2016	A. v.d. Sloot	emeritaat
3 maart 2016	A. de Snoo	emeritaat
30 maart 2016	E.J. Meijer	losmaking
7 april 2016	P.K. v.d. Kamp	TLO
14 april 2016	C.J. Mewe	emeritaat
14 april 2016	J.J. Schreuder	emeritaat
14 april 2016	J.A. Francke	overgang voltijd > deeltijd
20 april 2016	C. Hamstra	TLO
28 april 2016	R.C. Vellinga	losmaking
2 juni 2016	K. van Bekkum	BSO/TLO
16 juni 2016	E.C. Luth	afzetting
8 september 2016	C.A. Smit	TLO
8 september 2016	T. Waalewijn	BSO
14 september 2016	M. v.d. Welle	BSO
15 september 2016	W. Tiekstra	emeritaat
6 oktober 2016	A. Veerman	BSO
6 oktober 2016	D.J. Welfing	BSO

(afgesloten 10 oktober 2016/aanvullende rapportage volgt D.V. ter synode)

De samenroeper heeft nog een overleg bijgewoond van

- deputaten bemiddeling en begeleiding
- deputaten hoger beroep art.31
- commissie beroepszaken
- vertegenwoordiger van deputaten kerkrecht
- vertegenwoordiger van deputaten ABC.

Dit overleg ging over vragen als: wat hoort tot wiens verantwoordelijkheid en hoe te handelen bij verschil van inzicht.

4 Afronding

Wij hopen dat wij onze taak naar behoren hebben verricht. We beseffen dat dit deputaatschap een tijdelijk karakter had. Het werk is blijvend. Daarom hopen we op een goede 'definitieve' regeling voor deze vorm van steun en advies in het kerkverband.

Komt er een nieuw deputaatschap, dan pleiten we voor twee dingen:

- laat elke classis precies weten op wie zij een beroep kunnen doen;
- laat het deputaatschap groot genoeg zijn en geografisch goed gespreid.

Wij wensen u voor uw arbeid van harte wijsheid van onze Heer!

Namens deputaatschap ABC,
Arie de Snoo, voorzitter.